

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.334/2023/18.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. május 7. napján tartott tanácsülés alapján meghozta a következő

í t é l e t

A lopás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék által Terhelt2 II. rendű vádlott tekintetében 2023. október 26. napján meghozott és kihirdetett 15.B.43/2023/37. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott tanú1 magánfél részére – helyesen – 63.570,- (hatvanháromezer-ötszázhetven) forintot köteles megfizetni.

Egyebekben a törvényszék ítéletét helybenhagyja.

A vádlott anyjának családi neve vezetéknév1, érvényes lakcíme nincs, tényleges tartózkodási helye cím26 szám.

Az ítéltábla határozata ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2023. október 26-án tartott előkészítő ülésen meghozott és kihirdetett 15.B.43/2023/37. számú ítéletében Terhelt2 II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli lopás büntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb), bd), be) alpont, (3) bekezdés b) pont], 2 rendbeli lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bb), bd), be) alpont], valamint 3 rendbeli információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntettében [Btk. 375. § (5) bekezdés, (1) bekezdés].

[2] Halmazati büntetésül a vádlottat 8 hónap szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

[3] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban állapította meg.

[4] A vádlott által előzetes fogvatartásban (örizetben) töltött időt beszámította a kiszabott szabadságvesztésbe.

[5] Kötelezte a vádlottat, hogy a jogerős ítélet közlésétől számított 15 napon belül fizessen meg tanú1 magánfél részére 30.000,- forintot, tanú4 magánfél részére 92.728,- forintot, tanú2 magánfél részére 10.000,- forintot, továbbá sértett2 magánfél részére 13.632,- forintot.

[6] Az elsőfokú bírósági eljárásban felmerült 52.956,- forint bűnügyi költség viselését a vádlottra terhelte.

[7] Az ítélet ellen – amelyet az ügyészség tudomásul vett – Terhelt2 II. rendű vádlott és a védője enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli főügyészség) a felterjesztett ügyiratokkal együtt megküldött BF.808/2023/3. számú átiratában – a vádlott javára bejelentett fellebbezéseket alaptalannak értékelve – az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. Álláspontja szerint a törvényszék az enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta és értékelte, majd olyan tartamú végrehajtandó szabadságvesztést és közügyektől eltiltást szabott ki, amely összhangban áll a büntetéskiszabási elvekkel, illetőleg alkalmas a büntetési célok elérésére. A vádlott és a védő által indítványozott enyhébb büntetéssel a generális és speciális prevenciók célok nem lennének elérhetőek. Rámutatott arra is, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjával, az előzetes fogvatartás beszámításával, a vádlottnak a sértettek polgári jogi igényének megfizetésére kötelezésével és a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos ítéleti rendelkezések törvényesek.

[9] Az enyhítést célzó fellebbezések nem alaposak.

[10] Az ítéltáblának a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára alapított jogorvoslat esetében – figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdésében foglaltakra – az elsőfokú ítéletnek a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezéseit, illetve részét kellett felülbírálnia. Az ily módon korlátozott felülbírálat a Be. 590. § (5) bekezdés a)-d) pontjaiban írtak szerint kiterjedt egyrészt a törvényszék eljárására és az eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára, másrészt a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, valamint a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésekre is. A Be. 590. § (7) bekezdése alapján hivatalból kell felülvizsgálni azokat az ítéleti rendelkezéseket, amelyek kapcsán a Be. XCIV.

Fejezetében szabályozott rendkívüli jogorvoslatnak, egyszerűsített felülvizsgálatnak lenne helye, ha azokról a törvényszék a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. E jogszabályi előírásnak megfelelően az ítéltábla hivatalból bírálta felül a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjával, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításával és a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos ítéleti rendelkezéseket.

[11] Az ítéltábla – a Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) alpontja értelmében eljárva – megállapította, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítéletnek a Be. 607. § (1) bekezdése vagy a 608. § (1) bekezdése szerinti feltétlen hatályon kívül helyezését, és a büntetőeljárás megszüntetését, illetve a törvényszék új eljárásra utasítását.

[12] A Be. 607. § (1) bekezdés szerinti, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a büntetőeljárás megszüntetését megalapozó, a Be. 567. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt okok egyike sem áll fenn: az ügy a magyar büntető joghatóság alá tartozik, a vádemelésre jogosult ügyészség által benyújtott vádirat hiánytalanul és a vád érdemi elbírálására alkalmas módon tartalmazta a Be. 422. (1) bekezdésében írt törvényes elemeket, az ügyészség a vádat nem ejtette, a vádlott büntethetősége nem szűnt meg, a cselekményeket más büntetőeljárásban jogerősen nem bírálták el [Be. 567. § (1) bekezdés a), b), c) pont, (2) bekezdés c), d), f) pont].

[13] A Be. 608. § (1) bekezdése szerinti, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárásra utasítását megalapozó ok sem állapítható meg. A törvényszék – figyelemmel a vádlott-társ, Terhelt1 I. rendű vádlott testi épség elleni cselekményének a vádtól eltérő, súlyosabb minősülésének lehetőségére – a Be. 20. § (1) bekezdés 4. pontja szerint a hatáskörébe tartozó ügyet bírálta el, a Be. 21. §-ban írt illetékességi szabályokat nem sértette meg, az ügy tárgyára tekintettel a Be. 13. § (1) bekezdése alapján törvényesen járt el egyesbíróként, a Be. 14. §-a szerinti kizárt bíró az ítélet meghozatalában nem vett részt, az előkészítő ülésen az ügyész, Terhelt2 II. rendű vádlott és a védő jelen voltak, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel nem volt ellentétes [Be. 608. § (1) bekezdés a), b), c), d) és f) pont].

[14] A törvényszék törvényesen járt el, amikor az előkészítő ülésen a Be. 504. § (3) bekezdése szerint meghozott végzésében a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadta, őt a Be. 504. § (4) bekezdése alapján a büntetés kiszabási körülményekre kihallgatva, majd a perbeszéd után ítéletet hozott. A Be. 608. § (1) bekezdés h) pontja szerinti ok vizsgálata során az ügyiratok tartalma alapján megállapítható, hogy a vádlott a bűnösséget beismerő nyilatkozat természetét és elfogadásának következményeit megértette, beszámítási képessége és beismerése önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozott, nyilatkozata egyértelmű volt és azt az eljárás ügyiratai alátámasztották, tehát a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának a Be. 504. § (2) bekezdés a), b) és c) pontjaiban meghatározott feltételei fennálltak. Az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben nem tértek el a vádirati tényállástól.

[15] Az ítéltábla – a Be. 590. § (5) bekezdés a) pont ab) alpontjában írtak vizsgálatakor – megállapította, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan, a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott relatív, de a büntetőeljárás lefolytatására, a bűnösség

megállapítására, a bűncselekmények minősítésére és a büntetés kiszabására lényeges hatással járó eljárási szabálysértés, amely ugyancsak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

[16] A törvényszék helyesen alkalmazta a Be. 565. § (1) bekezdését, amikor a vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapította. A bűnösség beismerésére vonatkozó nyilatkozat elfogadására tekintettel a törvényszék nem vizsgálhatta a vádirati tényállás megalapozottságát és a bűnösség kérdését [Be. 500. § (2) bekezdés b) pont].

[17] A másodfokú felülbírálat során sem merült olyan ok, amely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését indokolná [Be. 566. § (1) bekezdés, 567. § (1)-(2) bekezdés, 590. § (5) bekezdés b) pont].

[18] Az ítéltábla a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint a határozatát az első fokon eljárt törvényszék által megállapított tényállásra alapította, ahhoz kötve volt, figyelemmel arra is, hogy a fellebbezéseket a Be. 583. § (3) bekezdésében meghatározott körben jelentették be.

[19] Nem volt azonban akadálya annak, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásának a vádlott személyi körülményeire és korábbi büntetéseire vonatkozó megállapításait kiegészítse.

[20] A vádlottat a jelen ügy tárgyát képező cselekmények elkövetését követően a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. február 18-án kihirdetett és ugyanazon a napon jogerőre emelkedett 20.B.11.261/2020/55. számú ítéletében a 2020. augusztus 16-án elkövetett lopás vétsége miatt 1 év szabadságvesztésre (e büntetésből a vádlott 2021. augusztus 15-én kitöltve szabadult), illetőleg ugyanez a bíróság a 2021. június 16-án kihirdetett és ugyanazon a napon jogerőre emelkedett 12.B.VII.21.074/2020/29. számú ítéletében a 2017. december 30-án elkövetett lopás vétsége miatt 40 nap elzárásra ítélte.

[21] A vádlott ellen további büntetőeljárások indultak: a BRFK Bűnügyi Főosztályán 1968/2020.bü. számon pénzmosás büntette (elkövetési idő: 2020. október 9.) miatt indult ügyben 2022. február 23-án, a BRFK Bűnügyi Főosztályán 4725/2022.bü. számon információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás büntette (elkövetési idő: 2022. október 30.) miatt indult ügyben 2023. április 14-én, a BRFK VI. kerületi Rendőrkapitányságon 532/2023.bü. számon lopás vétsége (elkövetési idő: 2023. március 13.) miatt indult ügyben 2023. március 30-án gyanúsítottként hallgatták ki.

[22] A vádlott bűnösségére levont következtetés okszerű, a tényállásban leírt cselekmények jogi minősítése megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.

[23] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el [Btk. 79. §].

[24] A büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[25] Bűnhalmazat esetén egy büntetést kell kiszabni [Btk. 81. § (1) bekezdés]. A halmazati büntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekményre megállapított büntetési nemek, illetve büntetési tételek közül a legsúlyosabbnak az alapul vételével kell kiszabni [Btk. 81. § (2) bekezdés]. Ha a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettő határozott ideig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, a büntetési tétel felső határa a legmagasabb büntetési tétel felével emelkedik, de nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát [Btk. 81. § (3) bekezdés]. Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke irányadó, a középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele [Btk. 80. § (2) bekezdés]. Ha a törvény a büntetés kiszabása esetén a Különös Részben meghatározott büntetési tételek emelését írja elő, a (2) bekezdésben írt számítást a felemelt büntetési tételkeretekre tekintettel kell elvégezni [Btk. 80. § (3) bekezdés].

[26] Miként azt a törvényszék az ítélete indokolásában helyesen megállapította, a vádlottal szemben halmazati büntetésként – figyelemmel a Btk. 36. §-ára – három hónaptól négy év hat hónapig terjedő szabadságvesztés szabható ki, a középérték 2 év 4 hónap 15 nap.

[27] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. Büntető Kollégiumi vélemény (a továbbiakban: 56. BK vélemény) szerint a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál

[28] A törvényszék a büntetéskiszabás során irányadó bűnösségi tényezőket túlnyomórészt feltárta, azok csak kisebb mértékben szorultak kiegészítésre. A vádlott javára nem csak az időmúlást, hanem – a 2/2017. (II.10.) AB határozatban és az 56. BK vélemény III.10. pontjában foglaltakra figyelemmel – a büntetőeljárás vádlottnak fel nem róható elhúzódtását is enyhítő körülményként kell értékelni, mely tényre az ügydöntő határozatnak a Be. 562. § (4) bekezdése szerinti korlátozott indokolásában is utalni kell. Súlyosító körülmény a kettőnél több bűncselekményből álló bűnhalmazat is (56. BK vélemény III.6. pont). Ezen túlmenően a törvényszék helyesen vette figyelembe enyhítő tényezőként az elkövetett bűncselekmények vádlott általi beismerését, továbbá azt, hogy a vádlott a saját háztartásában egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Ugyanakkor csakugyan a terhére kellett értékelni a többszörösen büntetett előéletét, a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést, valamint a vagyon elleni bűncselekményeknek az összes bűncselekményeken belüli folyamatosan magas számát. Itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának [23] pontja – nyilvánvalóan elírás folytán, miután a büntetés kiszabása körében helyesen a különös és többszörös visszaesőkre vonatkozó anyagi jogi szabályokat nem alkalmazta az elsőfokú bíróság –

helytelenül tartalmazza a vádlott többszörös és különös visszaesői minőségére utalást, így azt az ítéltábla mellőzte az indokolásból.

[29] Az ítéltábla az enyhítő és súlyosító körülmények ismételt összevetése során úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben kiszabott 8 hónap tartamú szabadságvesztés – figyelemmel a vádlott kifejezetten kedvezőtlen előéletére, a többszörös halmazatra – inkább enyhének tekinthető. Ezért a kiszabott szabadságvesztés helyett más büntetés alkalmazására, illetőleg a szabadságvesztés tartamának mérséklésére nem látott okot, ugyanis az már nem igazodna a bünteteskiszabási elvekhez, a halmazati büntetési tételkerethez, de nem lenne alkalmas a büntetési célok, különösen a speciális prevenció (egyéni visszatartás) elérésére.

[30] A szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlott méltatlan a közügyek gyakorlására, így esetében a törvényszék a Btk. 61. § (1) bekezdése és a 62. § (1) bekezdése alapján megalapozottan döntött a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazásáról, annak tartamának mérséklésére sem volt ok.

[31] A törvényszék a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján törvényesen határozta meg börtönben a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása is megfelel a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltaknak. Az előzetes fogva tartásban (örizetben) töltött időnek a szabadságvesztésbe történő beszámításáról hozott, a Btk. 92. § (1) bekezdésén alapuló rendelkezés törvényes.

[32] A törvényszék a büntetőeljárási jogszabály kötelező előírásának megfelelően járt el, amikor a magánfelek polgári jogi igényét a Be. 571. § (1), (2) és (3) bekezdései alapján érdemben elbírálta, és a vádlottat a bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére kötelezte. tanú4, tanú2 és sértett2 magánfelek esetében a kártérítésként fizetendő pénzüsszegeket helyesen állapította meg 92.728,- forintban, 10.000,- forintban, illetőleg 13.632,- forintban. Ehhez képest, tanú1 magánfél esetében tévedett, amikor a vádlottat csak az e sértettől eltulajdonított 30.000,- forint készpénznek megfelelő összegű kártérítésre kötelezte, ugyanis a lopással okozott kár (a készpénz és pénztárca vagyoni értéke) 35.000,- forint volt, továbbá a vádlott a sértett bankkártyájával 28.570,- forint értékben eszközölt jogosulatlan vásárlásokat; ebből következően tanú1 teljes kára 63.570,- forint volt. Egyébként tanú1 sértett a 2020. január 21-én tett feljelentésében még csakugyan 30.000,- forintban jelölte meg a kárát, ugyanakkor a 2020. március 4-én történt tanúkihallgatása során már 68.000,- forintra vonatkozóan terjesztette elő a polgári jogi igényét. Ezért az ítéltábla tanú1 magánfél esetében a vádlottat 63.570,- forint megfizetésére kötelezte.

[33] Törvényes az elsőfokú bírósági eljárásban felmerült bűnügyi költség vádlott általi viselésével kapcsolatos ítéleti rendelkezés is, de a jogszabályi felhívás kiegészítendő a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontjával.

[34] Mindezekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 598. § (2) bekezdése szerint tanácsulésen – a fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben, a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezés tekintetében megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta. Az elsőfokú ítélet rendelkező részében írt személyi adatok között nyilvánvaló elírás miatt a Be. 453. § (1) és (6) bekezdései alapján ki kellett javítani a vádlott anyjának családi nevét, továbbá a lakcímnnyilvántartási adatokra

tekintettel mellőzni kellett a lakcím megjelölését, egyidejűleg az eljárás során tett vádlotti nyilatkozat alapján a kapcsolattartást biztosító adatok között fel kellett tüntetni a tényleges tartózkodási helyet.

[35] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki, mivel az elsőfokú bírósággal ellentétes döntés másodfokon nem született.

Budapest, 2024. május 7.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2023. október 26. napján kihirdetett 15.B.43/2023/37. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.334/2023/18. számú határozata folytán – 2024. május 7. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. május 7.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke